

CUPRINS

Lista tabelelor	v
Lista graficelor	vii
Glosar de acronime	ix
Raport de evaluare	10
a priorităților și proiectelor POR 2007-2013 destinate mediului de afaceri	10
1. Introducere	10
1.1 Programul Operațional Regional - priorități destinate mediului de afaceri	10
1.2 Proiectul de evaluare	10
1.3 Metodologia de evaluare	11
1.4 Formatul Raportului de Evaluare	12
2. Obiectivele și contextul programului	13
2.1. Strategia și resursele POR destinate mediului de afaceri	13
2.2. Contextul macroeconomic din România	14
2.3. Privire de ansamblu asupra domeniilor economice de activitate finanțate prin POR.....	16
2.4. Perspectiva privind viitoarea politică de coeziune a UE în domeniul mediului de afaceri	17
3. În ce măsură este influențată eficacitatea implementării proiectelor din cadrul AP /DMI analizate de procedurile și ghidurile aplicabile domeniului evaluat?	19
3.1. Considerente metodologice	19
3.2. Situația curentă privind implementarea	19
3.2.1. DMI 1.1 Planuri Integrate de Dezvoltare - Operațiunea 3: dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a antreprenorialului	20
3.2.2. DMI 4.1: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală	21
3.2.3. DMI 4.2: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități.....	23
3.2.4. DMI 4.3: Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor	24
3.2.5. DMI 5.2: Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice	28
3.3. Progresul realizat în atingerea obiectivelor programului din perspectiva stadiului actual al implementării și a caracteristicilor portofoliului de proiecte	30
3.3.1. DMI 1.1.....	30
3.3.2. DMI 4.1.....	35
3.3.3. DMI 4.2.....	42
3.3.4. DMI 4.3.....	43
3.3.5. DMI 5.2.....	49
3.3.6. Analiza potențialului de atingere a obiectivelor POR	55
3.3.7. Domeniile de activitate care au /au avut o viteză mai mare, respectiv mai mică de absorbție a fondurilor alocate	61

3.3.8.	Diferențe regionale în privința absorbției fondurilor	62
3.4.	Analiza Ghidurilor pentru Solicitanții de finanțare	65
3.4.1.	Procesul de elaborare a Ghidului Aplicantului și de lansare a schemelor de finanțare	65
3.4.2.	Măsura în care cerințele din ghidurile solicitantului au fost înțelese de beneficiari	66
3.4.3.	Modul de transpunere a legislației în ghiduri	67
3.4.4.	Analiza Ghidurilor Solicitantului	68
3.4.5.	Problematica ajutorului de stat.....	72
3.5.	Analiza influenței sistemului de implementare asupra eficacității implementării proiectelor din cadrul AM/DMI analizate.....	74
3.5.1.	Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor	74
3.5.2.	Procesul de monitorizare, verificare și plată	79
3.6.	Concluzii privind factorii care au influențat eficacitatea implementării proiectelor.....	81
3.6.1.	Concluzii privind progresul realizat în atingerea obiectivelor programului din perspectiva stadiului actual al implementării și a caracteristicilor portofoliului de proiecte	81
3.6.2.	Concluzii privind analiza ghidurilor solicitantului	85
3.6.3.	Concluzii privind sistemul de implementare	86
4.	Care sunt factorii care au influențat performanța beneficiarilor în pregătirea și implementarea proiectelor din cadrul AP /DMI analizate?	88
4.1.	Considerente metodologice	88
4.2.	Identificarea și analiza factorilor repetitivi care au influențat/ influențează procesul de pregătire a proiectelor	88
4.3.	Cauzele cele mai frecvente de respingere a proiectelor depuse	90
4.4.	Identificarea și analiza factorilor repetitivi care influențează implementarea proiectelor	94
4.4.1.	Principalii factori repetitivi care influențează procesul de implementare	94
4.4.2.	Întârzieri în implementare - nivel, tendințe și principale cauze.....	95
4.4.3.	Factori repetitivi la proiectele reziliate de beneficiari	97
4.4.4.	Analiza managementului financiar al proiectelor	98
4.5.	<i>Efectele crizei economice asupra procesului de contractare și implementare</i>	<i>100</i>
4.6.	Concluzii privind factorii care influențează performanța beneficiarilor în pregătirea și implementarea proiectelor	102
5.	Întrebarea 3 - Prezentarea unor Studii de Caz	105
6.	Concluzii privind factorii interni și externi care influențează implementarea programului	134
7.	Recomandările evaluării.....	136
8.	Anexe	141

Lista tabelelor

Tabelul 1: Alocarea financiară POR destinată mediului de afaceri (milioane euro)	13
Tabelul 2: Indicatori de rezultat POR pentru prioritățile destinate mediului de afaceri	14
Tabelul 3: Indicatori macroeconomici ai României în perioada 2004-2009	15
Tabelul 4: Alocarea financiară pentru POR și ponderea în PIB (milioane euro).....	15
Tabelul 5: Ponderea alocărilor POR pentru mediul de afaceri în PIB	16
Tabelul 6: Stadiul general al proiectelor POR destinate mediului de afaceri	19
Tabelul 7: DMI 4.1 - Situația proiectelor la nivel regional	22
Tabelul 8: DMI 4.2 - Situația proiectelor la nivel regional	24
Tabelul 9: DMI 4.3 Situația proiectelor la nivel regional (Apelurile 1 și 2)	26
Tabelul 10: Situația proiectelor respinse și contractate DMI 4.3 - Apelul 1 și 2, număr de proiecte	26
Tabelul 11: DMI 4.3, Apelul 1 - Situația proiectelor reziliate, finalizate și a plăților efectuate.....	27
Tabelul 12: DMI 5.2 - Situația proiectelor la nivel regional.....	29
Tabelul 13: DMI 5.2 - Situația plăților la nivel regional	29
Tabelul 14: Portofoliu de proiecte aferent DMI 1.1	31
Tabelul 15: Corelația rangurilor pentru proiectele depuse pe DMI 4.1	36
Tabelul 16: Portofoliul finanțabil DMI 4.1 - Tipuri de beneficiari	37
Tabelul 17: DMI 4.1 - Tipologia și stadiul proiectelor contractate	40
Tabelul 18: DMI 4.1 - Portofoliul finanțabil, tipologia proiectelor pe regiuni	41
Tabelul 19: DMI 4.1 - Portofoliul finanțabil, tipuri de proiecte - situație generală	41
Tabelul 20: Corelația rangurilor pentru proiectele depuse pe DMI 4.3	44
Tabelul 21: Situația cererilor de finanțare „în așteptare” DMI 4.3 Apelul 2	45
Tabelul 22: DMI 4.3 Apelul 1 - tipuri de activități finanțate, pe regiuni	47
Tabelul 23: DMI 4.3 Apel 1 - proiecte cu cereri de rambursare, pe tipuri de activități și regiuni	47
Tabelul 24: DMI 4.3 Apelul 1 - proiecte fără cereri de rambursare, pe tipuri de activități și regiuni ...	47
Tabelul 25: Corelația rangurilor pentru proiectele depuse pe DMI 5.2	50
Tabelul 26: Proiecte depuse - Tipuri de proiecte	52
Tabelul 27: DMI 5.2 - Tipologia proiectelor cu cereri de rambursare depuse	52
Tabelul 28: DMI 5.2 - Tipologia proiectelor fără cereri de rambursare depuse	53
Tabelul 29: Portofoliul finanțabil DMI 5.2 - Tipuri de proiecte pe regiuni	53
Tabelul 30: DMI 5.2 - Portofoliul finanțabil, tipuri de proiecte, situație generală	54
Tabelul 31: DMI 5.2 - Portofoliul finanțabil, tipuri de beneficiari.....	54
Tabelul 38: Estimări privind numărul proiectelor posibil a fi finanțate, la nivel regional	56
Tabelul 39: Calculul pierderilor cauzate de proiectele depuse și nefinanțate.....	57
Tabelul 40: Estimarea atingerii obiectivelor POR pentru mediul de afaceri	58
Tabelul 41: Valorile medii ale țintelor și ale proiectelor depuse.....	60
Tabelul 36: DMI 4.3 - Nivelul de ajustare negativă a cererilor de rambursare în urma verificării.....	62
Tabelul 37: DMI 5.2 - Cereri de rambursare depuse	62
Tabelul 32: DMI 4.1 - Diferențe regionale privind absorbția.....	63
Tabelul 33: DMI 4.3 - Diferențe regionale privind absorbția.....	64
Tabelul 34: DMI 5.2 - Diferențe regionale privind absorbția.....	64
Tabelul 35: Situația plăților la nivel regional	65
Tabelul 42. DMI 4.3, Apelul 2 - Punctajul acordat proiectelor din cadrul	71
Tabelul 43: Durata medie totală a procesului de evaluare, selecție și contractare la nivel regional (pentru proiectele contractate)	74
Tabelul 44: DMI 4.1 - Duratele medii de derulare a procedurilor de evaluare-selecție-contractare, pe regiuni (pentru proiectele contractate).....	77
Tabelul 45: DMI 4.3 - Duratele medii de derulare a procedurilor de evaluare-selecție-contractare, pe regiuni, Apelul 1 (pentru proiectele contractate).....	78

Tabelul 46: DMI 4.3 - Duratele medii de derulare a procedurilor de evaluare-selecție-contractare, pe regiuni, Apelul 2 (pentru proiectele contractate).....	78
Tabelul 47: DMI 5.2 - Duratele medii de derulare a procedurilor de evaluare-contractare, pe regiuni, proiecte contractate.....	79
Tabelul 48: DMI 4.1 - Ponderea proiectelor respinse în total proiecte depuse, pe regiuni	90
Tabelul 49: DMI 4.1 - Cauzele respingerii proiectelor depuse, pe regiuni	91
Tabelul 50: DMI 4.3 - Ponderea proiectelor respinse în total proiecte depuse, pe regiuni	91
Tabelul 51: DMI 4.3 - Principalele cauze de respingere a proiectelor depuse, pe regiuni	92
Tabelul 52: DMI 5.2 - Ponderea proiectelor respinse în total proiecte depuse, pe regiuni	92
Tabelul 53: DMI 5.2 - Principalele cauze de respingere a proiectelor depuse, pe regiuni	93
Tabelul 54: DMI 4.3 - Distribuția regională a proiectelor reziliate	98
Tabelul 55: Metodologia utilizată la trimiterea și completarea Chestionarelor	150
Tabelul 56. Situația structurilor de sprijinire a afacerilor din România.....	177
Tabelul 57 Repartizarea la nivelul regiunilor de dezvoltare a diferitelor tipuri de structuri de sprijin, în anul 2010	178
Tabelul 58. Distribuția regională a IMM și densitate principalelor tipuri de structuri de sprijin pe regiuni de dezvoltare	179
Tabelul 59. Listă cu structuri de tip parc industrial care nu dețin titlu.....	188

Lista graficelor

Graficul 1: DMI 4.1 - Valoare alocată, valoare solicitată și valoare contractată	22
Graficul 2: Valoare alocată, valoare solicitată și valoare contractată DMI 4.3	27
Graficul 3: Valoare alocată, valoare solicitată și valoare contractată DMI 5.2	30
Graficul 4: DMI 4.1 - Cererea regională pentru structuri de susținere a afacerilor	35
Graficul 5: Ponderea proiectelor respinse și contractate în total proiecte depuse, la nivel regional ...	39
Graficul 6: Structura pe regiuni a proiectelor depuse pe DMI 4.3	43
Graficul 7: DMI 4.3, Apelul 2 - Domeniile de activitate ale firmelor cu proiecte aprobate.....	49
Graficul 8: Structura pe regiuni a proiectelor depuse pe DMI 5.2	50
Graficul 9: Principalele domenii de activitate ale firmelor care au depus proiecte pe DMI 5.2	51
Graficul 10: DMI 5.2 - Principalele domenii CAEN aferente proiectelor aprobate	51
Graficul 11. Situația pe tipuri de structuri de sprijin pentru afaceri din România în anul 2010	177
Graficul 12. Repartizarea geografică pe regiuni de dezvoltare a incubatoarelor de afaceri din România în anul 2010	183
Graficul 13. Situația înființării incubatoarelor de afaceri în intervalul de timp 2001-2009	184
Graficul 14. Situația incubatoarelor funcție de durata de incubare a firmelor	184
Graficul 15. Structura incubatoarelor de afaceri existente, funcție de sursa de finanțare	185
Graficul 16. Principalele forme de servicii (consultanță și sprijin) oferite de incubatoarele de afaceri din România	186
Graficul 17. Suprafața parcurilor industriale și clădirilor de birouri, cu destinație de centre de afaceri	187
Graficul 18. Distribuția numărului clădirilor pentru birouri pe centre urbane în anul 2010	190
Graficul 19. Distribuția suprafeței clădirilor de birouri pentru afaceri, pe centre urbane, în anul 2010	191
Graficul 20 Distribuția stațiilor turistice pe regiuni de dezvoltare	193
Graficul 21 Distribuția structurilor de cazare pe regiuni de dezvoltare	193
Graficul 22 Distribuția structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare pe tipuri conform nomenclatorului de încadrare și pe regiuni dezvoltare	194
Graficul 23 Distribuția Centrelor Salvamont pe regiuni de dezvoltare	195
Graficul 24 Distribuția pârtiilor de schi omologate pe regiuni de dezvoltare	195

Lista Anexelor

Anexa 1: Extras din Termenii de Referință ai proiectului de evaluare	141
Anexa 2: Lista Persoanelor Intervievate	144
Anexa 3: Lista documentelor consultate în procesul de evaluare	147
Anexa 4: Analiza chestionarelor	150
Anexa 5: Rezumat al principalelor aspecte rezultate din Atelierele de Lucru cu beneficiarii de finanțare în cadrul DMI 4.3	168
Anexa 6: Raport privind Structurile de sprijinire a afacerilor în România	173
Anexa 7: Infrastructura de turism	193
Anexa 8: Ajutorul de stat în cadrul POR (mediul de afaceri).....	196

Glosar de acronime

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACB	Analiza Cost Beneficiu
ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
AM POR	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional
AP	Axă Prioritară
APL	Autoritate Publică Locală
APITSIAR	Asociația Parcurilor Industriale, Tehnologice, Științifice și a Incubatoarelor de Afaceri din România
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
CCP	Comitetul de Coordonare a Proiectului
CDR	Comitet de Dezvoltare Regională
CE	Comisia Europeană
CF	Cerere de Finanțare
CM POR	Comitetul de Monitorizare al Programului Operațional Regional
DGPP	Direcția Generală Plăți Programe (din cadrul MDRT)
DMI	Domeniu Major de Intervenție
ETF	Evaluare Tehnică și Financiară
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FNGCIMM	Fondul National de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii
HG	Hotărâre de Guvern
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises (acronim în limba engleză)
JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas (acronim în limba engleză)
MDRT	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
OG	Ordonanța Guvernului
OI	Organism Intermediar
PIB	Produsul Intern Brut
PIDU	Plan Integrat de Dezvoltare Urbană
POR	Programul Operațional Regional
PT	Proiectului Tehnic
SF	Studiu de Fezabilitate
SMIS	Sistemul Unic de Management al Informației
TIC	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
TVA	Taxa pe Valoare Adăugată
UAT	Unitatea Administrativ Teritorială
UE	Uniunea Europeană